

bestuur en organisatie financiën ruimte en milieu sociaal digitaal carrière juridisch

**Binnenlands
Bestuur**

digitaal / nieuws

Algoritmeregister geen prioriteit voor gemeenten

315 gemeenten publiceren nog geen algoritmes in het nationaal Algoritmeregister. Het aantal aansluitingen stijgt wel.

Marjolein van Trigt 28 november 2023

Stadhuis Zaanstad – Shutterstock

Vacatures

Senior Planeconoom
JS Consultancy

Proces Coordinator met
maatschappelijke impact
Ministerie van Economische Zaken en
Klimaat

Substituut Ombudsman
Galan Groep in opdracht van De
Nationale Ombudsman

programma/Projectmanager
Bedrijfsvoering en Dienstverlening

315 gemeenten hebben nog geen algoritmes in het nationaal Algoritmeregister staan. Wat weerhoudt ze ervan? Volgens Zaanstad ligt er vooral capaciteitsgebrek ten grondslag aan de keuze om andere prioriteiten te stellen. Bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) denken ze dat onwetendheid over de scope van het register mogelijk ook een rol speelt.

Verkiezing Best Beschreven Algoritme

In afwachting van de AI Act, die mogelijk [langer op zich laat wachten](#) dan eerder werd aangenomen, is het nog niet verplicht om algoritmes te registreren. Toch probeert het ministerie van BZK om overheidsorganisaties op allerlei manieren te bewegen om nu al alle algoritmes met impact op inwoners te publiceren in het Algoritmeregister van de Nederlandse overheid. Met het evenement [Expeditie Algoritmes](#) bijvoorbeeld, of door een [verkiezing](#) uit te schrijven voor het Best Beschreven Algoritme.

Veel meer aansluitingen dan publicaties

54 overheidsorganisaties hebben inmiddels een of meer algoritmes gepubliceerd in het landelijke register. Het aantal aansluitingen op het register is meer dan twee keer zo hoog, vertelt Marjolein Kortemann, programmamanager van het nationaal Algoritmeregister. Er zijn nu 145 accounts aangemaakt. ‘Wij spreken van een incubatietijd,’ zegt Kortemann. Ze weet dat veel overheden onder meer eerst een [mensenrechtentoets](#) op het algoritme uitvoeren voordat ze tot publicatie overgaan. ‘Binnenkort bellen we de organisaties met een account na, om te vragen wat ze ervan weerhoudt om algoritmes te publiceren.’

Rekenkamer Zaanstad: let op uw algoritmes

Zaanstad is één van de 315 gemeenten die nog niet aan het nationaal algoritmeregister bijdragen. De gemeente heeft ook nog geen account heeft aangemaakt of een aansluitingssessie gevolgd. Onlangs wees de Rekenkamer van Zaanstad de gemeente op een [rapport](#) van de Rekenkamer Metropool Amsterdam (RMA) met daarin verbeterpunten voor de omgang met algoritmes. Terwijl ‘grote

JS Consultancy

Financieel Economisch Medewerker
Ministerie van Economische Zaken en
Klimaat

[Bekijk alle vacatures →](#)

Het belangrijkste overheidsnieuws van de dag

Schrijf je in voor de Binnenlands
Bestuur nieuwsbrief

[aanmelden](#)

Gerelateerde artikelen

‘Hoe weet ik of mijn algoritme
impactvol is?’

‘Bij transparant ontwikkelen hoort
kritiek’

Algoritmeregister maakt ambtenaren
zelfbewust

broer' Amsterdam inmiddels 36 algoritmes heeft gepubliceerd, stelt de Rekenkamer Zaanstad vast dat Zaanstad geen algoritmes heeft geregistreerd in het nationale register. Toch acht de Rekenkamer het 'niet onwaarschijnlijk' dat Zaanstad ook enkele van de algoritmes gebruikt die er al in staan.

'Op de radar'

Een woordvoerder van gemeente Zaanstad laat desgevraagd aan *Binnenlands Bestuur* weten dat het onderwerp zeker op de radar staat. 'Omdat we in vergelijking met bijvoorbeeld Amsterdam weinig doen met kunstmatige intelligentie, hebben we ervoor gekozen de beschikbare capaciteit eerst te focussen op informatiebeheer. Daaronder valt bijvoorbeeld de nieuwe Wet Open Overheid en het tijdig vernietigen of adequaat archiveren van informatie conform de Archiefwet.'

“

Volgens Zaanstad zouden er sowieso maar twee algoritmes in aanmerking komen voor registratie in het algoritmeregister

Brede scope

Volgens Zaanstad zouden er sowieso maar twee algoritmes in aanmerking komen voor registratie in het algoritmeregister, namelijk een 'lerend algoritme' voor scanauto's dat nummerplaten leest en een algoritme voor de WOZ-waardering. Het klinkt alsof de gemeente met een smalle blik naar de eigen algoritmes kijkt, vindt Kortemann. 'Wellicht komt dit door weinig bekendheid met het onderwerp,' zegt ze. 'De scope van het algoritmeregister betreft een bredere dan alleen AI, namelijk alle impactvolle algoritmes.'

In 2024 wil Zaanstad de governance rond AI gaan organiseren, schrijft de woordvoerder. 'Daarbij wordt gebruikgemaakt van de eerste ervaringen van de koplopers, zoals Amsterdam.' Er zijn [plannen](#) om de gemeenteraad binnenkort bij te praten over data-gedreven werken, AI en algoritmen.

Algoritmekader in de maak

De oorzaak dat het algoritmeregister nog niet hoog op de prioriteitenlijst staat, niet alleen bij Zaanstad maar bij veel gemeenten, wijt BZK vooral aan een gebrek aan capaciteit en urgentie bij overheidsorganisaties. ‘Organisaties zijn daarnaast soms zoekende: wie gaat hierover?’ zegt Kortemann. Bij dat laatste zou een nieuw algoritmekader in de vorm van een website moeten gaan helpen. Daar moeten overheidsorganisaties snel informatie vinden die betrekking heeft op hun situatie. Begin 2024 moet de eerste versie van de site gereed zijn.

Deel dit artikel

Marjolein van Trigt

Redacteur

Marjolein van Trigt is redacteur digitalisering bij Binnenlands Bestuur

[Bekijk alles van Marjolein van Trigt →](#)

Lees meer

digitaal

NIS2 stelt flinke eisen aan gemeenten

In het kader van de NIS2-richtlijn gelden gemeenten als 'essentiële entiteit', met een grote...

digitaal

Nicpet bundelt kennis over veilig data delen

Het Nationaal innovatiecentrum voor privacy-enhancing technologies brengt kennis over...

digitaal

Fraudeaanpak met sleep-net stopt

In afwachting van privacyonderzoek komen er geen nieuwe projecten van de...

digitaal

Onderhandelingen AI Act op kritiek punt

Lobby tegen 'overregulering' beïnvloedt de mening van drie grote lidstaten, die generatieve A...

Plaats als eerste een reactie

U moet ingelogd zijn om een reactie te kunnen plaatsen.

[Maak een account](#)

[Login](#)

Meer Binnenlands Bestuur

[vacatures](#)

[events](#)

[whitepapers](#)

[abbonementen](#)

[online magazine](#)

[personalia](#)

[dossiers](#)

Service & Contact

[klantenservice](#)

[colofon](#)

[ingezonden stukken](#)

[nieuwsbrieven](#)

[adverteren](#)

[vacature plaatsen](#)

[algemene voorwaarden](#)

[privacy statement](#)

Volg ons

[Alle social media →](#)